

ก 3432

หน้า 23

การทำและใช้สารสกัดจากหอยเชอร์รี่

ป้องกันแมลงศัตรูพืช

พีรศิษฐ์ สมแก้ว

กองสวนเกษตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กำลังเข้าสู่ช่วงการทำนาปีอีกครั้งของเกษตรกรผู้ทำนา ซึ่งทุกปีที่ผ่านมาช่วงเริ่มต้นเช่นนี้เกษตรกรมักจะกังวลต่อปัญหาเรื่องหอยเชอรี่เข้าทำลายนาข้าว ขณะเดียวกันก็ต้องจัดเตรียมปุ๋ยเคมีเพื่อการบำรุงต้นข้าวเพื่อให้สามารถได้ผลผลิตตามที่ต้องการ

ตลอดมาได้มีความพยายามจากหลายฝ่ายทั้งจากเกษตรกรผู้ทำนาข้าวไปจนถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพยายามที่จะคิดค้นเพื่อให้หอยเชอรี่ศัตรูร้ายของต้นข้าวลดน้อย มีการนำหอยมาเผาทิ้ง มีการคิดเมนูต่าง ๆ สำหรับบริโภค แต่จนแล้วจนรอดก็ยังไม่สามารถทำได้ในวงกว้างและยังไม่สามารถต่อสู้กับการขยายพันธุ์อย่างรวดเร็วของหอยชนิดนี้ได้ จนมาถึงปีนี้มีเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจากอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชรได้คิดค้นโดยการปรึกษากับเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องแก้ปัญหาจนในที่สุดก็พบทางออกอีกทางหนึ่งเพิ่มเติมจากเดิมที่ใช้สำหรับการทำลายหอยเชอรี่ คือ นำหอยมาเป็นส่วนประกอบในการทำปุ๋ยเพื่อใช้ในการบำรุงต้นข้าว ซึ่งได้ผ่านขั้นตอนการทดลองในระยะหนึ่งได้ข้อสรุปว่าใช้ได้

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรพัฒนา 43 บ้านวังน้ำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลทุ่งทราย อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ได้รวมตัวกันประมาณ 30 คน เมื่อประมาณเดือนมกราคมที่ผ่านมา หาทางแก้ปัญหาเรื่องโรคและแมลงที่ระบาดในพื้นที่การเกษตรของพวกคนด้วยเริ่มจะไม่ไหว ต่อการต้องเสียเงินในการหาซื้อสารเคมีมาใช้ เพราะเมื่อพิจารณาจากต้นทุนและราคาสินค้าเกษตรกรที่ขายออกไปแล้วแทบไม่มีอะไรเหลือ และเป็นขณะเดียวกันที่ทางสำนักงานเกษตรอำเภอทรายทองวัฒนาได้เข้ามาแนะนำให้เกษตรกรหันมาใช้สารสกัดจากสมุนไพรและนำหมักหอยเชอรี่ทดแทนสารเคมีในการป้องกันและทำลายศัตรูพืช กลุ่มเกษตรกรดังกล่าวสนใจจึงเริ่มต้นทำตั้งแต่ช่วงนั้นมา

ขั้นตอนในการทำก็เอาหอยเชอรี่ประมาณ 60 กิโลกรัม กากน้ำตาล 2 กิโลกรัม น้ำสะอาด 100 ลิตร และหัวเชื้อจุลินทรีย์ 1 ลิตร อุปรณ์ที่ใช้ก็มี ถังพลาสติกขนาด 200 ลิตร กระละมิงสำหรับใช้ในการคลุกเคล้าให้ส่วนผสมเข้าด้วยกัน กระสอบปุ๋ยและไม้ทุบ

วิธีทำก็เริ่มต้นจากนำหอยเชอรี่มาทุบเปลือกให้แตกแล้วใช้กากน้ำตาลมาคลุกเคล้าให้เข้ากันหมักทิ้งไว้ประมาณ 5-7 วัน เพื่อให้เกิดจุลินทรีย์ จากนั้นเติมน้ำลงไป แต่ต้องไม่เต็มมากนักเนื่องจากในหอยเชอรี่มีส่วนผสมของน้ำในเนื้ออยู่พอสมควรแล้ว ปิดฝาปิดชิดทิ้งไว้ประมาณ 90 วัน ก็สามารถนำออกมาใช้ฉีดพ่นในเขตพื้นที่เพาะปลูกได้ อัตราในการใช้ ใช้สารสกัดที่ได้นี้ในปริมาณ 1,000 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร คอพื้นทีประมาณ 5 ไร่ หรือสารสกัด 2,000 ซีซี ต่อน้ำ 400

ลิตร ในพื้นที่ 10 ไร่ โดยเฉพาะในนาข้าว หากเป็นพืชผักสวนครัวจะใช้ในปริมาณที่น้อยกว่าคือประมาณ 5-10 ซีซี คอพื้นที่เพาะปลูก 1 ไร่ เนื่องจากว่าหากใช้มากเกินไปอาจจะทำให้ต้นผักมีอาการใบหรือดอกร่วงได้

สารชนิดนี้จะมีผลต่อแมลงในแปลงเพาะปลูก เป็นสารอยู่ในประเภทไล่แมลง ทำให้แมลงมากินอาหารน้อยลง แมลงเป็นหมันและช่วยยับยั้งการเจริญเติบโตของหนอนโดยมีผลทำให้ฮอร์โมนที่ใช้ในการลอกคราบของหนอนลดลง ทำให้หนอนลอกคราบไม่ได้และจะตายในที่สุด นอกจากนี้ยังเป็นการป้องกันตัวอ่อนของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลศัตรูร้ายอีกตัวหนึ่งของชาวนาได้อีกทางหนึ่งด้วย

ในการดำเนินการเพื่อป้องกันศัตรูพืชของเกษตรกร ตำบลทุ่งทราย อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ได้รับการยอมรับจากเกษตรกรในหลายพื้นที่ที่อยู่ข้างเคียงเดินทางมาชมแปลงเพาะปลูกพบสามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้อย่างแท้จริง จึงได้นำกรรมวิธีดังกล่าวมาข้างต้นไปใช้ในพื้นที่แปลงเพาะปลูกของตนบ้างซึ่งขณะนี้ได้มีการขยายพื้นที่การใช้สารตัวนี้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งนับว่าเป็นการดีอยู่ไม่น้อยด้วยเป็นการนำเอาศัตรูร้ายของชาวนามาเป็นประโยชน์

แบบตรงไปตรงมาให้กับชาวนาเอง นับว่าเป็นเรื่องที่น่าส่งเสริมยิ่งนัก และน่าจะเป็นการแน่นอนว่าเมื่อการนำหอยเชอรี่มาเป็นส่วนผสมของการทำสารสกัดเพื่อแก้ปัญหาศัตรูพืชกันในวงกว้างแล้ว หอยเชอรี่จากที่ค้อยค่า

และเป็นตัวเจ้าปัญหาที่อาจจะกลับกลายมาเป็นพระเอกในกลุ่มของเกษตรกรไปในที่สุดก็เป็นได้

เกษตรกรท่านใดที่สนใจในการทำสารสกัดแก้ปัญหาแมลงชนิดต่าง ๆ ที่เข้ามาทำลายต้นข้าวและพืชผักในแปลงเพาะปลูกและต้องการทำหอยเชอรี่แบบจากไทยมาเป็นคุณเช่นที่กล่าวมาข้างต้น แต่ไม่แน่ใจในกรรมวิธีของการปฏิบัติก็สามารถติดต่อขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กลุ่มเกษตรกรพัฒนา 43 บ้านวังน้ำแดง หมู่ 7 ต.ทุ่งทราย อ.ทรายทองวัฒนา จ.กำแพงเพชร หรือที่กรมส่งเสริมการเกษตร โทร. 579-3723 และ 579-3926 ในวันและเวลาราชการ

หมายเหตุ... ข้อมูลจาก อัจฉรา สุขสมบูรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร.

